

Ο ΜΕΓΑΣ ΓΑΛΕΟΤΟΣ¹

Δράμα τοῦ Ἰωσήφ Ἑτσεγκαράν (José Echegaray)
μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἰσπανικοῦ ὑπὸ Δ. Βικέλα.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΘΕΟΔΩΡΑ, ΜΕΡΣΕΔΗ, ΕΡΝΕΣΤΟΣ

(Αἱ δύο γυναῖκες κάθονται ἐπὶ τοῦ σοφᾶ. Ὁ
ΕΡΝΕΣΤΟΣ ὄρθιος).

ΜΕΡΣΕΔΗ πρὸς τὸν ΕΡΝΕΣΤΟΝ
Δὲν ἦλθες νὰ μᾶς ἰδῇς διόλου σήμερον.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

"Ὁχι.

ΜΕΡΣΕΔΗ

Καὶ τὸν Πεπίτον, δὲν τὸν εἶδες;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

"Ὁχι, δὲν τὸν εἶδα.

ΜΕΡΣΕΔΗ

Εἶναι μόνος ἐπάνω ὁ καυμένος.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ καθ' ἑαυτὸν

Καὶ ἄς μείνῃ!

ΜΕΡΣΕΔΗ μυστηριωδῶς πρὸς τὴν ΘΕΟΔΩΡΑΝ

"Ἦθελα νὰ φύγῃ. "Ἐχω νὰ σοῦ ὁμιλήσω.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἐσύ;

ΜΕΡΣΕΔΗ

Ναί, διὰ κάτι πολὺ σοβαρόν.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Εἰπέ το.

ΜΕΡΣΕΔΗ

Πῶς, ἂν δὲν φύγῃ αὐτός;...

ΘΕΟΔΩΡΑ

Δὲν σὲ ἐννοῶ.

ΜΕΡΣΕΔΗ

Κάμε τον νὰ μᾶς ἀφήσῃ γρήγορα.

(Λέγουσα ταῦτα, χαμηλῇ τῇ φωνῇ πάντοτε, λαμβάνει
τὰς χεῖρας τῆς ΘΕΟΔΩΡΑΣ καὶ τὰς σφίγγει θωπευτικῶς.
Ἡ ΘΕΟΔΩΡΑ τὴν παρατηρεῖ ἐκθαμβος, μηδὲν ἐν-
νοῶσα).

ΘΕΟΔΩΡΑ

"Ἄν τὸ ἐπιθυμῇς... Ἐρνέστε, μοῦ κάμνεις μίαν
χάριν;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Μετὰ χαρᾶς.

ΘΕΟΔΩΡΑ

"Ἄν ἤθελες νὰ ἐρωτήσης τὸν Πεπίτον... Ἀλλὰ
σοῦ δίδω ἐνόχλησιν.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Καθόλου.

ΜΕΡΣΕΔΗ καθ' ἑαυτὴν

Μὲ πόσῃν τρυφερότητά, καὶ τί ὕψος!

ΘΕΟΔΩΡΑ

"Ἐὰν ἐφρόντισε ν' ἀνανεώσῃ τὴν ἐνοικίασιν τοῦ
θεωρείου μας καθὼς του εἶπα... Ἡξεύρει.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν. Ἀμέσως!

ΘΕΟΔΩΡΑ

Εὐχαριστῶ, Ἐρνέστε. Μὲ συγχωρεῖς.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Μὲ τὰ σωστά σου! (διευθύνεται πρὸς τὸ βάθος
τῆς σκηνῆς καὶ ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΘΕΟΔΩΡΑ, ΜΕΡΣΕΔΗ

ΘΕΟΔΩΡΑ

Κάτι πολὺ σοβαρόν! Μὲ τρομάζεις, Μερσέδη. Τὸ
ὕψος αὐτό, αὐτὸ τὸ μυστήριο... Τί εἶναι;

ΜΕΡΣΕΔΗ

Πράγμα πολὺ σπουδαῖον.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Διὰ ποῖον.

ΜΕΡΣΕΔΗ

Δι' ὅλους σας.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ὅλους μας!

ΜΕΡΣΕΔΗ

Διὰ τὸν Ἰουλιανόν, τὸν Ἐρνέστον καὶ σέ. Θὰ
ἰδῇς.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Καὶ τοὺς τρεῖς;

ΜΕΡΣΕΔΗ

Ναί, καὶ τοὺς τρεῖς.

(Ἡ ΘΕΟΔΩΡΑ βλέπει μετ' ἐκπλήξεως τὴν ΜΕΡΣΕΔΗΝ.
Μικρὰ παύσις.)

ΘΕΟΔΩΡΑ

Λέγε λοιπὸν γρήγορα.

ΜΕΡΣΕΔΗ

(Καθ' ἑαυτὴν) "Ἦθελα... ἀλλ' ὄχι· πρέπει
νὰ ὑπάγω ἐμπρὸς διότι τὸ πρᾶγμα περιπλέκεται.
(Ψάνοντας τὴν φωνήν.) "Ἀκουσέ με, Θεοδώρα.
Ὁ ἄνδρας μου εἶναι ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός σου, εἴμεθα
ὅλοι μία οἰκογένεια, εἰς τρόπον ὥστε, καὶ εἰς ζωὴν
καὶ εἰς θάνατον, χρεωστοῦμεν ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον
προστασίαν, καὶ βοήθειαν, καὶ συμβουλὴν... Δὲν
εἶναι ἀλήθεια; Σήμερον σοῦ προσφέρω ἐγὼ τὴν
συνδρομὴν μου, — αὔριον, ἂν τὸ φέρῃ ἡ περίστα-
σις, θὰ προσφύγω, χωρὶς νὰ ἐντραπῶ, εἰς τὴν ἰδι-
κὴν σου.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Καὶ θὰ τὴν ἔχῃς, Μερσέδη. Ἀλλὰ λέγε τώρα!

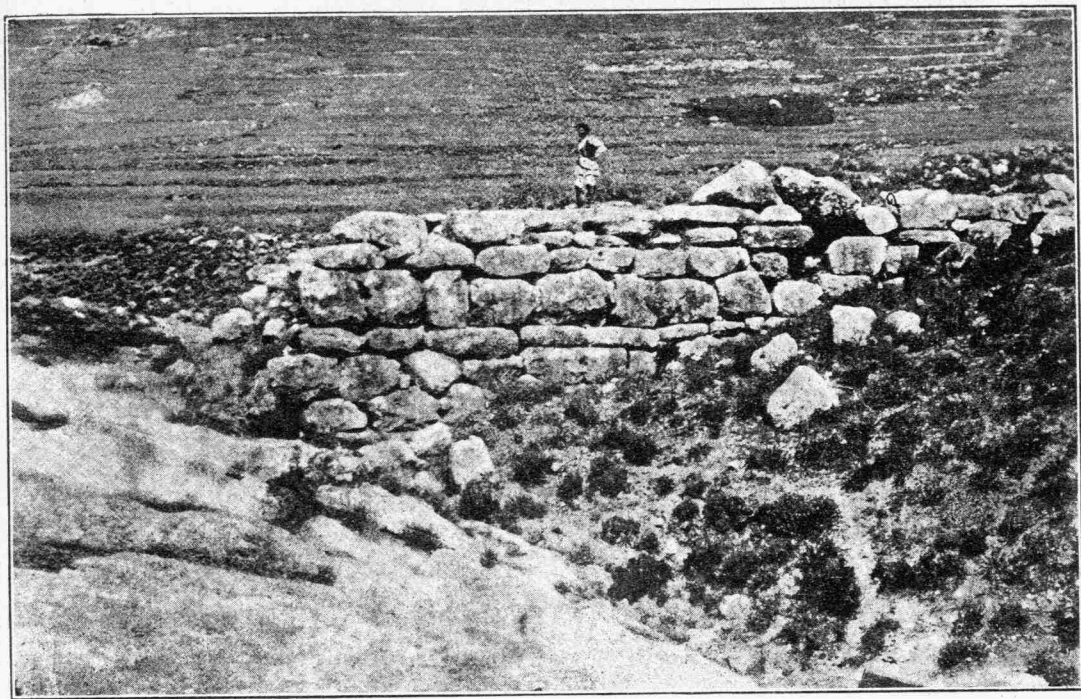
ΜΕΡΣΕΔΗ

"Ἐως σήμερον δὲν ἠθέλησα, Θεοδώρα, νὰ κάμω
αὐτὸ τὸ διάβημα. Ἀλλὰ σήμερον ὁ Σεβῆρος μοῦ
εἶπε: «Δὲν πρέπει νὰ ὑπάγῃ μακρότερα ἢ ὑπόθε-
σις. Διότι τὴν τιμὴν τοῦ ἀδελφοῦ μου τὴν ἔχω ὡς
ἰδικὴν μου τιμὴν, καὶ εἶναι πράγματα τὰ ὅποια μὲ
κάμνουν ν' ἀδμονῶ ἀπὸ ἐντροπὴν καὶ λύπην! Ἄλλο
νὰ μὴ ἀκούω παρὰ ὑπαινιγμούς, πλαγίους, ἄλλο νὰ
μὴ κάμνω παρὰ νὰ χαμηλώνω τὰ βλέμματα καὶ νὰ
ἀποφεύγω τοὺς ἀνθρώπους! Εἶναι ἀνάγκη νὰ δοθῇ
τέλος εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ παρατράγωδα, καὶ δὲν ὑπο-
φέρεται πλέον ν' ἀκούω ὅσα λέγονται εἰς τὴν Μα-
δρίτην».

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἐξακολούθει, ἐξακολούθει!

1 Ἴδε σελ. 260

ΑΡΧΑΙΑ ΓΕΦΥΡΑ ΠΑΡΑ ΤΑΣ ΜΥΚΗΝΑΣ

ΜΕΡΣΕΔΗ

"Ακουε λοιπόν. (Σιωπή· ἡ Μερσέδη προσηλώνει τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς Θεοδώρας.)

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἐμπρός! Τί λέγουν; Θεέ μου!

ΜΕΡΣΕΔΗ

Ἡξεύρεις, ὅταν κάμνη κρότον τὸ ποτάμι, θὰ πῇ ὅτι τρέχει νερόν, πολὺ ἢ ὀλίγον.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Δὲν ἡξεύρω ἂν κάμνη κρότον ἢ ὄχι, δὲν ἡξεύρω πολὺ ἢ ὀλίγον νερόν, ἡξεύρω μόνον ὅτι κοντεύω νὰ τρελλαθῶ!

ΜΕΡΣΕΔΗ

(Καθ' ἑαυτὴν) Ἡ καυμένη! Πῶς τὴν λυποῦμαι! (ὠψόνουσα τὴν φωνήν.) Ἀλλά, τέλος πάντων, δὲν ἐκατάλαβες;

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἐγώ; ὄχι.

ΜΕΡΣΕΔΗ

(Καθ' ἑαυτὴν) Τὸ παρακάμνει ὁμως. (Ὦψόνουσα τὴν φωνήν καὶ μετὰ δριμύτητος.) Γίνεται τὸ παιγνίον τοῦ κόσμου.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ποῖος;

ΜΕΡΣΕΔΗ

Πῶς ποῖος; Ὁ ἄνδρας σου!

ΘΕΟΔΩΡΑ, ἐγειρομένη ὀρμητικῶς.

Ὁ Ἰουλιανός! Ψεῦδος! Κακοήθης ὅποιος τὸ εἶπε τοῦτο. Ἄ! Ἄν τὸν εἶχε ὁ Ἰουλιανός ἕως ἐκεῖ ὅπου φθάνει τὸ χέρι του...

ΜΕΡΣΕΔΗ (ἡσυχάζουσα τὴν ΘΕΟΔΩΡΑΝ καὶ βιάζουσα αὐτὴν νὰ καθίσῃ πλησίον τῆς ἐπὶ τοῦ σοφῆ).

"Ἐπρεπε νὰ ἔχῃ χέρια διὰ πολλούς, διότι ἂν ἀληθεύῃ ὅ,τι λέγεται, ὅλοι φρονοῦν τὰ ἴδια.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, περὶ τίνος πρόκειται; Τί εἶναι αὐτὸ τὸ φοβερὸν μυστήριον; Τί εἶναι αὐτὸ τὸ ὅποιον ἐπαναλαμβάνει ὁ κόσμος;

ΜΕΡΣΕΔΗ

"Ακουσε. Θεοδώρα. Εἶσαι πολὺ παιδί. Εἰς τὴν ἡλικίαν σου κάμνει κανεῖς, χωρὶς κακίαν, ἐλαφρότητας... Καὶ ἔπειτα κλαίει τόσον!... Δὲν μὲ καταλαμβάνεις; Εἰπέ.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ὅχι. Πῶς νὰ καταλάβω ἐγώ, ἀφοῦ ἡ ἱστορία αὐτὴ δὲν εἶναι ἰδική μου.

ΜΕΡΣΕΔΗ

Εἶναι ἡ ἱστορία ἐνὸς ἀσυνειδήτου νέου καὶ μιᾶς γυναικός...

ΘΕΟΔΩΡΑ μετ' ἀγωνίας

Καὶ τὸ ὄνομά τῆς;

ΜΕΡΣΕΔΗ

Τὸ ὄνομά τῆς...

ΘΕΟΔΩΡΑ

Τί μὲ μέλει τὸ ὄνομά τῆς!...

(Ἡ ΘΕΟΔΩΡΑ χωρὶς νὰ ἐγερθῇ ἀπομακρύνεται τῆς ΜΕΡΣΕΔΗΣ. Ἡ ΜΕΡΣΕΔΗ καθόσον ὁμιλεῖ πλησιάζει πρὸς αὐτήν, ἐπιμένουσα εἰς τὸ προστατευτικὸν ὕψος τῆς, ἀλλ' ἡ ΘΕΟΔΩΡΑ ἐξακολουθεῖ ἀπομακρυνομένη μετὰ προδῆλου ἀποστροφῆς.)

ΜΕΡΣΕΔΗ

Οἱ ἄνδρες εἶναι ποταποὶ καὶ προδόται, καὶ διὰ μιᾶς ὥρας ἡδονὴν ἀπαιτοῦν ἀπὸ τὴν γυναικα ζωὴν ὀλόκληρον λύπης: τὴν ἀτιμίαν τοῦ συζύγου, τὴν καταστροφὴν τῆς οἰκογενείας, τὸ μέτωπον σκυμμένον μὲ τὴν σφραγίδα τῆς κατασχύνης, τὴν περιφρόνησιν τοῦ κόσμου ὡς τιμωρίαν τῆς κοινωνίας,... καὶ τὸν Θεόν, ὁ ὅποιος παιδεύει ἀκόμη σκληρότερα μὲ τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεως!

(Αἱ δύο γυναῖκες εὐρίσκονται ἤδη εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ σοφῆ. Ἡ ΘΕΟΔΩΡΑ ἀποφεύγουσα τὴν ἐπαφὴν τῆς ΜΕΡΣΕΔΗΣ κλίνει πρὸς τὰ ὀπίσω τὸ σῶμα καὶ κρύπτει τὸ πρόσωπον εἰς τὰς χεῖράς της. Ἐπὶ τέλους ἐνόησε.)

ΜΕΡΣΕΔΗ

"Ελα κοντά μου, Θεοδώρα . . . (Καθ' ἑαυτήν.) Ἡ κακομοίρα, μὲ συγκινεῖ. (Τυφόνουσα τὴν φωνήν.) Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν σὲ ἀξίζει!

ΘΕΟΔΩΡΑ

"Αλλὰ ἐναντίον τίνος εἶναι αὐτὴ ἡ τυφλὴ καταφορά; . . . "Ὅχι, δὲν εἶναι φόβος, δὲν εἶναι τρόμος, δὲν εἶναι δάκρυα εἰς τὰ ῥάβδια μου! Εἰς τὰ ῥάβδια μου δὲν ἔχω παρὰ ἀγανάκτησιν. Ποῖος ἤκουσε ποτὲ ὅσα ἤκουσα! Ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; Μήπως εἶναι; . . . Μήπως . . .

ΜΕΡΣΕΔΗ

Ὁ Ἑρνέστος.

ΘΕΟΔΩΡΑ

"Α! (Μετά τινα σιωπὴν.) Καὶ ἡ γυναῖκα, ἐγώ. Δὲν εἶναι ἔτσι; (Νεῦμα καταφατικὸν τῆς Μερσέδης. Ἡ Θεοδώρα ἐγείρεται.) "Ακουσέ με καὶ θύμωσε ἂν θέλῃς. Ποῖος εἶναι χειρότερος ἀπὸ τοὺς δύο, δὲν τὸ ξέρω; ὁ κόσμος ὁ ὁποῖος τὸ ἐφεῦρε τοῦτο, ἢ σὺ ἡ ὁποία μοῦ τὸ ἐπαναλαμβάνεις; Κατηραμένον τὸ στόμα τὸ ὁποῖον ἔδωκε μορφὴν εἰς τὴν ιδέαν, καὶ κατηραμένους ὁποῖους τὴν συνέλαβε, εἴτε μωρὸς ἦτο μόνον, εἴτε αἰσχυρὸς! Τόσον αἰσχυρὰ εἶναι ἡ ιδέα, τόσον φορικτὴ, ὥστε καὶ μόνον ὅτι δὲν τὴν ἐξεργάζωσα διὰ μιᾶς ἀπὸ τὴν μνήμην μου, μοῦ φαίνεται ἐγκλημα! . . . Χριστέ μου, πῶς νὰ μοῦ περάσῃ ποτὲ ἀπὸ τὸν νοῦν! Τὸν εἶδα τόσον δυστυχισμένον καὶ τὸν ἡγάπησα ὥσπερ ἀδελφόν! Ὁ Ἰουλιανὸς ἦτο ἡ θεῖα πρόνοια δι' αὐτόν . . . Καὶ ἐκεῖνος τόσον εὐγενής, τόσον ἐντίμος . . . (Διακόπτεται, παρατηρεῖ τὴν Μερσέδην καὶ στρέφει τὸ πρόσωπον. Καθ' ἑαυτήν.) Πῶς μὲ κυττάζει! Δὲν πρέπει νὰ τὸν ἐπαίνω ἐμπρός της. "Ὡστε, ὦ Θεέ μου, πρέπει καὶ νὰ ὑποκρίνωμαι! (Δὲν δύναται νὰ ὑποκρύψῃ τὴν συγκίνησίν της.)

ΜΕΡΣΕΔΗ

"Ελα, ἡσύχασε.

ΘΕΟΔΩΡΑ

"Ω! τί λύπη μοῦ γεμίζει τὴν ψυχὴν . . . τί ἀδημονία . . . τί ρῖγος! . . . Κηλιδωμένη ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην ἐγώ! . . . "Ω μητέρα μου, ἀγαπητὴ μου μητέρα! . . . "Ω Ἰουλιανέ μου! (Πίπτει ὀλολύζουσα ἐπὶ τῆς πρὸς τ' ἀριστερὰ καθέκλας. Ἡ Μερσέδης προσπαθεῖ νὰ τὴν παρηγορήσῃ.)

ΜΕΡΣΕΔΗ

"Εγὼ δὲν ὑπέθετα . . . Συγχώρησέ με . . . Μὴ κλαίῃς . . . Δὲν ἐπῆρα τὰ πράγματα τόσον σοβαρὰ . . . "Ἦξευρα ὅτι τὸ παρελθὸν σου εἶναι ἀρκετὴ ἐγγύτης! . . . "Αλλὰ καθὼς ἦλθαν τὰ πράγματα, πρέπει νὰ ὁμολογήσῃς ὅτι εἰς κάθε ἐκατὸν ἄνθρωπος καὶ οἱ ἐκατὸν θὰ ἔχουν δίκαιον νὰ λέγουν, καὶ διὰ σὲ καὶ διὰ τὸν Ἰουλιανόν, ὅτι εἴθε πολὺ ἀπερίσκεπτοι καὶ ἐδώσατε ἀφορμὴν εἰς τὸν κόσμον νὰ ὑποθέσῃ τὰ χειρότερα. Σὺ, εἴκοσι ἐτῶν νέα, ὁ Ἰουλιανὸς σαραντάρης, καὶ ὁ Ἑρνέστος μὲ τὸν νοῦν γεμάτον νεανικὰς φαντασίας . . . Ὁ σύζυγός σου μὲ τὰς ὑποθέσεις του, ὁ ἄλλος μὲ τὰ ὄνειροπολήματά του,

ἐσὺ μὲ τὸν νοῦν χωρὶς φροντίδας, — καὶ εὐκαιρία! . . . ὅσαι καὶ ὥραι. "Ὅσοι σὰς ἔβλεπαν εἰς τὸν περιπατόν, ὅσοι σὰς ἔβλεπαν εἰς τὸ θέατρον . . . "Εκαμαν κακὰ νὰ πάγῃ ὁ νοῦς των εἰς τὸ κακόν, ἀλλὰ, Θεοδώρα, ἂν θέλῃς τὸ σωστόν καὶ τὸ δίκαιον, νομίζω ὅτι εἰς ὅ,τι ἔγεινε ὁ κόσμος ἔχει τὴν ἀμαρτίαν ἀλλὰ σεῖς ἐδώσατε τὴν ἀφορμὴν. Ἡ σημερινὴ κοινωνία, συγχώρησέ μου νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ, ἀπὸ ὅλα τὰ ἐγκλήματα τιμωρεῖ προπάντων, μὲ μεγαλειτέραν ὀργήν, μὲ περισσοτέραν σκληρότητα, καὶ μὲ τὴν μεγαλειτέραν ποικιλίαν εἰς τὰ βασανιστήρια, τὴν παρὰ-τολμὴν ἀπερισκεψίαν.

ΘΕΟΔΩΡΑ (στρεφόμενη πρὸς τὴν Μερσέδην, ἀλλὰ μὴ προσέχουσα εἰς ὅσα εἶπε).

Καὶ ὁ Ἰουλιανὸς εἶπε . . .

ΜΕΡΣΕΔΗ

Μάλιστα. Εἶναι εἰς τὰ στόματα ὅλης τῆς πόλεως. Καὶ σὺ . . .

ΘΕΟΔΩΡΑ

"Εγώ, ἀδιάφορον! "Αλλ' ὁ Ἰουλιανὸς . . . "Ὡ Θεέ μου! τόσον καλὸς, τόσον γενναῖος! . . . "Ὅταν μάθῃ . . .

ΜΕΡΣΕΔΗ

Θὰ τὰ ἔμαθε. Ἐνῷ σοῦ ὁμιλῶ, τοῦ τὰ λέγει ὁ Σεβῆρος.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Τί λέγεις!

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ, ἔσωθεν.

Ἄρκει!

ΘΕΟΔΩΡΑ

Θεέ μου!

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ, ἔσωθεν.

Ἀφῆσέ με!

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ἄλλοιμόνον! Πηγαίνωμεν γρήγορα ἀπ' ἐδῶ . . .

ΜΕΡΣΕΔΗ (ἀφ' οὗ ἐπλησίασε πρὸς τὴν πρώτην θύραν δεξιόθεν).

Πηγαίνωμεν, ἀμέσως! Εἶναι ἄλλος ἐξ ἄλλου . . .

(Ἡ ΘΕΟΔΩΡΑ καὶ ἡ ΜΕΡΣΕΔΗ διευθύνονται πρὸς τ' ἀριστερά).

ΘΕΟΔΩΡΑ, ὀπισθοχωροῦσα.

"Αλλὰ διατί; Δὲν φαίνεται ὥσπερ νὰ ἤμην ἐνοχος; Ἡ συκοφαντία δὲν κηλιδώνει μόνον ἀλλὰ καὶ ἐξευτελίζει! Εἶναι σπέρμα τόσον σατανικόν, ὥστε ὅσον ἀθῶοι καὶ ἂν εἴμεθα, μᾶς χώνεται εἰς τὰ στήθη καὶ σταλάζει μέσα μας τὴν γεῦσιν τοῦ ἐγκλήματος! Διατί νὰ μὲ δεσμεύῃ ἀνόητος φόβος;

(Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐμφανίζεται εἰς τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ θύραν ὁ ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ καὶ ὀπισθέν του ὁ ΣΕΒΗΡΟΣ).

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Θεοδώρα!

(Ἡ ΘΕΟΔΩΡΑ τρέχει πρὸς αὐτόν· ὁ ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ τὴν σφίγγει περιπαθῶς εἰς τὴν ἀγκάλην του).

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Εἰς τὴν ἀγκάλην μου! Ἐδῶ εἶναι ἡ θέσις σου!

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΘΕΟΔΩΡΑ, ΜΕΡΣΕΔΗ, ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ, ΣΕΒΗΡΟΣ
ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Διὰ πρώτην φοράν ἄς περάσῃ, καί, μὰ τὸν Θεόν,

εἶναι καὶ τοῦτο πολὺ! Ἄλλ' ἐὰν μοῦ ἔλθῃ κανεῖς καὶ πάλιν νὰ κηλιδώσῃ μὲ δάκρυα αὐτὴν τὴν ὄψιν, ὀρκίζομαι—καὶ δὲν ὀρκίζομαι ποτὲ ἐπὶ ματαίῳ.— ὅτι δὲν θὰ περάσῃ πλέον τὸ κατωφλί τῆς θύρας μου, καὶ ἀδελφός μου ἂν εἶναι!

(Παῦσις· ὁ ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ θωπεύει καὶ παρηγορεῖ τὴν ΘΕΟΔΩΡΑΝ).

ΣΕΒΗΡΟΣ

Ἐπανέλαβα ὅσα λέγει ὁ κόσμος διὰ σέ, Ἰουλιανέ.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ψεύδη αἰσχρά!

ΣΕΒΗΡΟΣ

Εἴθε νὰ εἶναι.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Εἶναι!

ΣΕΒΗΡΟΣ

Δὲν ἀφίνεις νὰ σοῦ εἰπῇ κανεῖς ὅ,τι λέγει ὁ κόσμος ὅλος.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ἀηδίαί, ψεύδη, βρώμαι!

ΣΕΒΗΡΟΣ

Τὸ νὰ τὰ ἐπαναλαμβάνῃ κανεῖς . . .

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Δὲν εἶναι ὁ τρόπος νὰ τὰ κόψῃ! (Μικρὰ σιωπῇ).

ΣΕΒΗΡΟΣ

Δὲν ἔχεις δίκαιον.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Δίκαιον, καὶ μὲ τὸ παρεπάνω! Ὅχι, ν' ἀφίνω νὰ μοῦ ἀναιθάξῃς ἐδῶ τὴν λάσπην ἀπὸ τὸν δρόμον!

ΣΕΒΗΡΟΣ

Ὅπως θέλεις.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ὅχι, δὲν θέλω!

ΣΕΒΗΡΟΣ

Τὸ ὄνομά σου εἶναι ὄνομά μου.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ἀρκεῖ!

ΣΕΒΗΡΟΣ

Καὶ ἡ τιμὴ σου ἐπίσης.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Συλλογίσου ὅτι εὕρισκσαι ἐνώπιον τῆς γυναῖκος μου. (Σιωπῇ).

ΣΕΒΗΡΟΣ (χαμηλῇ τῇ φωνῇ πρὸς τὸν ΙΟΥΛΙΑΝΟΝ).

*Ἄν σ' ἐβλεπε ὁ πατέρας μας.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Πῶς; . . . Σεβῆρε, τί σημαίνει τοῦτο;

ΜΕΡΣΕΔΗ

Σιωπῇ καὶ ἔρχεται ὁ Ἐρνέστος.

ΘΕΟΔΩΡΑ

*Ὡ ἐντροπῇ! . . . Ἐὰν ἤξευρε . . .

(Ἡ ΘΕΟΔΩΡΑ κύπτει κρύπτουσα τὸ πρόσωπον. Ὁ ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ προσηλόνει ἐπ' αὐτῆς τὸ βλέμμα).

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

ΘΕΟΔΩΡΑ, ΜΕΡΣΕΔΗ, ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ, ΣΕΒΗΡΟΣ, ΕΡΝΕΣΤΟΣ, ΠΕΠΙΤΟΣ.

(Οἱ δύο τελευταῖοι εἰσέρχονται ἐκ τοῦ βάθους τῆς σκηνῆς, ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον. Ἴδου ἡ στάσις κατὰ σειράν, ἀριστερόθεν πρὸς τὰ δεξιὰ, τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς προσώπων: ΜΕΡΣΕΔΗ, ΠΕΠΙΤΟΣ, ΘΕΟΔΩΡΑ, ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ, ΕΡΝΕΣΤΟΣ, ΣΕΒΗΡΟΣ).

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (παρατηρῶν ἅμα εἰσέλθον τὸν ΙΟΥΛΙΑΝΟΝ, καὶ τὴν ΘΕΟΔΩΡΑΝ)

(Κατ' ἰδίαν.) Αὐτός καὶ ἐκεῖνη! . . . Μὴ ἔγινε ὅ,τι ἐφοβούμην; . . . Καθὼς μοῦ εἶπεν αὐτός ὁ ἀνόητος . . . (βλέπων πρὸς τὸν ΠΕΠΙΤΟΝ εἰσελθόντα κατόπιν τοῦ Ἐρνέστου.) Δὲν θὰ τὰ ἐφεύρε αὐτός.

ΠΕΠΙΤΟΣ, (ἄφου παρετήρησε τοὺς ἐπὶ τῆς σκηνῆς)

Καλὴ 'σπέρα, καὶ καλὴ ὄρεξις, διότι πλησιάζει ἡ ὥρα. — Ἴδου τὰ εἰσιτήρια τοῦ θεάτρου, Θεοδώρα. — Θεε μου . . .

ΘΕΟΔΩΡΑ (λαμβάνουσα μηχανικῶς τὸ εἰσιτήριο).

Εὐχαριστῶ, Πεπίτε.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (πρὸς τὸν Ἰουλιανὸν χαμηλῇ τῇ φωνῇ).

Τί ἔχει ἡ Θεοδώρα;

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Τίποτε.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Εἶναι ὡχρὰ καὶ ὥσάν νὰ ἔκλαυσε.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ (μὴ δυνάμενος νὰ κρατηθῇ).

Μὴ σὲ μέλῃ διὰ τὴν γυναῖκα μου!

(Σιωπῇ. Ὁ ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ καὶ ὁ ΕΡΝΕΣΤΟΣ ἀνταλλάσσουν ἐν βλέμμα).

ΕΡΝΕΣΤΟΣ, κατ' ἰδίαν.

*Ἀλλοίμονον! Τίποτε δὲν θὰ μοῦ λείψῃ σήμερον!

ΠΕΠΙΤΟΣ

(Πρὸς τὴν μητέρα του μυστικῶς, δεικνύων διὰ νεύματος τὸν Ἐρνέστον.) Τρελλὸς διὰ δέσιμον! Ἐπῆγα νὰ τοῦ χορατεύσω κάτι διὰ τὴν Θεοδώραν καὶ παρ' ὀλίγον νὰ μὲ σκοτώσῃ!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (κατηφῆς ἀλλὰ μὲ ἀπόφασιν καὶ ὕψος εὐγενές.)

Ἰουλιανέ, ἐσκέφθην ὠρίμως διὰ τὴν γενναίαν σου προσφοράν . . . καὶ μολονότι τὰ χεῖλη μου δὲν εὐρίσκουν λέξεις . . . μολονότι διστάζουν καὶ κοντοστέκονται . . . μολονότι γνωρίζω ὅτι καταχρῶμαι τὴν καλοσύνην σου . . . Ἐπὶ τέλους, Ἰουλιανέ, δὲν ἤμπορῶ νὰ δεχθῶ τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν μοῦ προσφέρεις.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Διατί;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Διότι εἰμαι . . . καθὼς εἰμαι: ποιητής, ζῶν μὲ ὄνειρα. Καὶ τοῦ πατρός μου αἱ προσπάθειαι νὰ μὲ ἀλλάξῃ δὲν ὠφέλησαν. Θέλω νὰ ταξιδεύσω. Δὲν ἔρχομαι εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ὑποταγὴν. Δὲν ἤμπορῶ νὰ ὑποβληθῶ, καθὼς οἱ ἄλλοι, εἰς ζῶν ἀκύμαντον. Πνεῦμα τυχοδιωκτικόν, πηγαῖνω, νέος Κολόμβος . . . Ἐπὶ τέλους, ἄς εἰπῇ ὁ Σεβῆρος ἂν δὲν ἔχω δίκαιον.

ΣΕΒΗΡΟΣ

Ἀχλεῖς μὲ τὸ στόμα τῆς σοφίας καὶ ὡς ἄνθρωπος ποῦ ἤξεύρει τί λέγει. Πρὸ καιροῦ πολλοῦ, πολλοῦ, ἐσκεπτόμην κ' ἐγὼ διὰ σέ τὰ ἴδια.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Λοιπὸν ἔχεις ὄρεξιν νὰ ταξιδεύσῃς, νὰ ἰδῇς τὸν κόσμον; Θέλεις λοιπὸν νὰ μᾶς ἀφήσῃς; Καὶ τὰ μέσα; Ποῦ εἶναι;

ΣΕΒΗΡΟΣ, πρὸς τὸν Ἰουλιανόν.

*Ἄς ὑπάγῃ ὅπου τὸν ἐλκύει ἡ ἐπιθυμία του. Τὰ

λοιπὰ εἶναι ἰδικός σου λογαριασμός. "Ὅσα θέλει!... καὶ δὲν ἐννοῶ νὰ στερηθῇ τίποτε.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ, πρὸς τὸν ΣΕΒΗΡΟΣ

Οὔτε ἐξευτελισμούς διασπείρω, οὔτε ἐλεημοσύνας δέχομαι. (Σιωπῇ.) Ἀλλὰ, ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ θὰ γείνη τὸ πρᾶγμα καὶ οἱ ἀποχωρισμοὶ εἶναι θλιβεροί, διότι ποῦ ἤξεύρει κανεὶς πότε πάλιν θὰ ἰδῇ ὁ ἓνας τὸν ἄλλον... τὸ καλλίτερον εἶναι! (πρὸς τὸν Ἰουλιανόν) νὰ σὲ ἐναγκαλισθῶ ἀπὸ τώρα, καὶ νὰ τελειώσῃ ἡ ὑπόθεσις... Καὶ συγχώρησε τὸν ἐγωῦσμόν μου. (Μετὰ πολλῆς συγκινήσεως.)

ΣΕΒΗΡΟΣ, κατ' ἰδίαν.

Πῶς κυττάζουν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον.

ΘΕΟΔΩΡΑ, κατ' ἰδίαν.

Τί ψυχὴ ὠραία!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἰουλιανέ, τί στέκεις; Αὐτὸς εἶναι ὁ τελευταῖος ἀποχαριετισμός.

(Διευθύνεται πρὸς τὸν ΙΟΥΛΙΑΝΟΝ μὲ ἀνοιχτὰς τὰς ἀγκάλας. Ὁ ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ τὸν ἐναγκαλίζεται καὶ περιπτύσσονται ἀλλήλους περιπαθῶς.)

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

"Ὁχι. Δὲν εἶναι οὔτε ὁ τελευταῖος οὔτε ὁ πρῶτος. Εἶναι ὁ ἐναγκαλισμός δύο ἀνθρώπων ἐντίμων. Νὰ μὴ μοῦ ὁμιλήσῃς πλέον περὶ αὐτοῦ τοῦ ἄλλοκότου σχεδίου σου.

ΣΕΒΗΡΟΣ

Τί; δὲν θὰ φύγῃ;

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ποτέ! Δὲν ἀλλάζω ἐγὼ κάθε στιγμὴν τὴν σκέψιν μου καὶ τὴν ἀπόφασίν μου διὰ τὰς ἰδιοτροπίας ἐνὸς νεανίσκου καὶ τὰς φαντασιοκοπίας ἐνὸς τρελοῦ. Θὰ ᾔτο δὲ μεγαλειτέρα μου ἡ ἐντροπή, ἐὰν ὑπέτασσα τὰς πράξεις μου εἰς τὰς ἀνοήτους κακολογίας τῆς κοινωνίας μας.

ΣΕΒΗΡΟΣ

Ἰουλιανέ!...

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ἀρκεῖ! Μᾶς περιμένει τὸ γεῦμα.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Πατέρα μου, δὲν ἔμπορῶ...

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ἐγὼ λέγω ὅτι θὰ ἔμπορέσῃς. Ἡ σὲ βαρύνει μήπως τὸ πατρικόν μου κύρος;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

"ὦ! Μὴ τὸ λέγῃς τοῦτο!

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Πηγαίνωμεν λοιπόν, καὶ εἶναι ὦρα. (Πρὸς τὸν Ἐρνέστον). Πᾶρε τὴν Θεοδώραν καὶ ὁδήγησέ την εἰς τὴν τραπεζαρίαν.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Τὴν Θεοδώραν! (Τὴν βλέπει καὶ ὀπισθοχωρεῖ).

ΘΕΟΔΩΡΑ

Ὁ Ἐρνέστος!

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Μάλιστα, καθὼς πάντοτε. (Μετὰ τινα δισταγμὸν πλησιάζει ὁ Ἐρνέστος καὶ προσφέρει τὸν βραχίονα εἰς τὴν Θεοδώραν, ἡ ὁποία στηρίζεται ἐπ' αὐτοῦ. Ἀμφότεροι ταραγμένοι, συγκινημένοι, δὲν

στρέφουν πρὸς ἀλλήλους τὸ βλέμμα. Ἐξακολουθεῖ ὁ Ἰουλιανὸς πρὸς τὸν Πεπίτον). Ἐλα καὶ σύ, κύριε, πᾶρε τὴν μητέρα σου. (Δίδει ὁ Πεπίτος τὸν βραχίονα εἰς τὴν μητέρα του). Κ' ἐγὼ μὲ τὸν καλὸν μου ἀδελφόν. Ἰδοῦ, —οἰκογενειακῶς, —καὶ ἡ χαρὰ ἄς ξεχειλίσῃ, μὲ τὰ ποτήρια εἰς τὸ χέρι! Κακολογεῖ κανεὶς; Ἀδιάφορον! Ἄς λέγῃ ὁ κόσμος καὶ ἄς φωνάζῃ ὅ,τι ἀγαπᾷ, ἕνα παρὲν δὲν δίδω! Ἦθελα νὰ κατοικῶ εἰς παλάτι κρυστάλλινον καὶ νὰ βλέπουν, μέσα ἀπὸ τοὺς διαφανεῖς τοὺς τοίχους, τὸν Ἐρνέστον καὶ τὴν Θεοδώραν αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέρονται περὶ ἡμῶν, διὰ νὰ ἐννοήσουν πόσον μὲ μέλει διὰ τὰς συκοφαντίας καὶ τὰς κακίας των! (Εἰσέρχεται ὑπηρέτης ἐν στολῇ). Τὸ γεῦμα!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Εἶναι ἔτοιμον.

(Ἀνοίγεται ἡ θύρα τῆς τραπεζαρίας καὶ φαίνεται ἡ τράπεζα, τὰ καθίσματα, ὁ λύχνος κρεμάμενος ἐκ τῆς ὀροφῆς ἔνωθεν τῆς τραπέζης. Τὰ πάντα πολυτελῆ.)

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ἄς κυττάξωμεν ἡμεῖς τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ἀφοῦ εὐρίσκονται ἄλλοι νὰ μᾶς φροντίζουν τὰ πρὸς θάνατον. Ὅριστε. (Προσκαλὼν τοὺς ἄλλους νὰ πορευθῶσι.)

ΘΕΟΔΩΡΑ

Μερσέδη...

ΜΕΡΣΕΔΗ

Θεοδώρα...

ΘΕΟΔΩΡΑ

Περάσετε.

ΜΕΡΣΕΔΗ

Σεῖς πρῶτοι.

ΘΕΟΔΩΡΑ

"Ὁχι. Παρακαλῶ, Μερσέδη.

(Ἡ ΜΕΡΣΕΔΗ καὶ ὁ ΠΕΠΙΤΟΣ διευθύνονται βραδέως πρὸς τὸ ἐστιατόριον. Ἡ ΘΕΟΔΩΡΑ καὶ ὁ ΕΡΝΕΣΤΟΣ μένουں ἀκίνητοι καὶ ὡς βυθισμένοι εἰς σκέψεις. Ὁ ΕΡΝΕΣΤΟΣ προσηλόνει ἐπ' αὐτῆς τὸ βλέμμα.)

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ κατ' ἰδίαν

Αὐτὸς τὴν κυττάζει καὶ ἐκείνη κλαίει. (Ἀκολουθοῦν βραδέως τὴν Μερσέδην ὁ Ἐρνέστος καὶ ἡ Θεοδώρα, αὕτη κλονιζομένη καὶ μόλις κρατοῦσα τὰ δάκρυα.) Ὁμιλοῦν κρυφά; (πρὸς τὸν Σεβήρον.)

ΣΕΒΗΡΟΣ

Δὲν ἤξεύρω, ἀλλὰ τὸ ὑποθέτω.

(Ὁ ΕΡΝΕΣΤΟΣ καὶ ἡ ΘΕΟΔΩΡΑ ἴστανται πρὸς στιγμὴν καὶ στρέφουν πρὸς τὰ ὀπίσω τὸ πρόσωπον.)

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Διατί ἔστρεψαν τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἐδῶ καὶ οἱ δύο; Διατί;

ΣΕΒΗΡΟΣ

Ἀρχίζεις νὰ ἔρχεσαι εἰς τὰ λογικά σου.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ἀρχίζω νὰ χάνω τὰ λογικά μου! Ἄ! ἡ συκοφαντία ἤξεύρει νὰ σημαδεύῃ: ἴσα εἰς τὴν καρδίαν!

(Ὁ ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ καὶ ὁ ΣΕΒΗΡΟΣ ἀκολουθοῦν τοὺς λοιποὺς εἰς τὸ ἐστιατόριον.)

[Ἐπεται συνέχεια]